

Argumenty, proč ZUŠ nejsou volnočasové aktivity nebo zájmové kroužky

Argument první.

ZUŠ jsou podle školského zákona definovány jako školy.

Jde o typ škol, které mají Rámcový vzdělávací program, tedy státní zakázku na kvalitu a úroveň vzdělávání (volnočasové aktivity a zájmové vzdělávání tyto státní parametry nemají).

Argument druhý.

Vzdělávání v ZUŠ má zcela jiný charakter, než činnosti, které jsou prováděny ve volnočasových aktivitách.

Charakteristickým prvkem vzdělávání na ZUŠ je systematická a dlouhodobá činnost, která je prováděna v rámci odborně stanovených kritérií v Rámcovém vzdělávacím programu. Jedná se o státem nastavené komplexní studium, poskytující základy vzdělání v jednotlivých uměleckých oborech, které jsou obsahově propojeny se studiem v dalších vyšších školách uměleckého nebo pedagogického zaměření. Přesto, že „de iure“ stupeň vzdělání ZUŠ neposkytují, „de facto“ poskytováno je, protože největší část žáků přijímaných na konzervatoře nebo střední a vyšší odborné školy s uměleckým zaměřením jsou žáci, kteří absolvovali vzdělávání na ZUŠ. Nejdůležitější ovšem je, že forma studia má charakter systematického a vytrvalého studia a ten posiluje u žáků vlastnosti, které zájmové vzdělávání (občasné kroužky nebo kurzy) nemůže poskytnout a není ani smyslem, aby je poskytovalo.

Argument třetí.

Ve školském zákoně jsou ZUŠ zařazeny v § 109 pod názvem Základní umělecké, jazykové a zájmové vzdělávání:

Důvod, proč jsou ZUŠ, jazykové školy a zájmové vzdělávání v tomto paragrafu zmíněni společně je ten, že všichni tři neposkytují stupeň vzdělání (závěrečné vysvědčení a výstup z těchto škol logicky nemůže být závaznou podmínkou pro přijetí dětí na střední a vyšší školy např. uměleckého typu). Název tohoto § tak jasně odděluje základní umělecké vzdělávání a jiné typy vzdělávání např. zájmového charakteru. U základního uměleckého vzdělávání a jazykového vzdělávání se ovšem jedná o vzdělávání, které je prováděno ve školách na rozdíl od zájmového vzdělávání, které je prováděno ve školských zařízeních. V důvodové zprávě k návrhu zákona je rozdíl mezi vzděláváním v ZUŠ a zájmovým vzděláváním jasně vyjádřen:

„Vzdělávání v základních uměleckých školách je důležitou součástí celého systému vzdělávání. Návrh tohoto ustanovení vychází ze současného stavu, základním uměleckým školám zůstává status školy, absolventi po dokončení základního uměleckého vzdělávání dosáhnou základů vzdělání v jednotlivých uměleckých oborech. I když se nejedná o stupeň vzdělání, je dosažení základů vzdělání v uměleckých oborech důležitou přípravou pro další studium absolventů například v konzervatořích.“

O zájmovém vzdělávání naopak hovoří důvodová zpráva následovně:

„Školská zařízení pro zájmové vzdělávání nabízejí všem mladým lidem alternativní nabídku aktivního a společensky užitečného vyplnění volného času.“

Argument čtvrtý.

Na ZUŠ jsou žáci přijímáni na základě talentových přijímacích zkoušek a průběh a výsledky vzdělávacího procesu jsou pravidelně kontrolovány Českou školní inspekcí. Kvalita uměleckého vzdělávání se tak výrazně liší od vzdělávání „zájmového“ nebo „volnočasových aktivit“.